

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ШӘРБӘН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

№ 56

07.05.2018 ел

Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районы Шәрбән авыл
жирлеге территориясендә Жәмәгать
тыңлауларын оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында Нигезләмәне раслау
хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге Уставы, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге Советы
Карап кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге территориясендә Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында күшымтадагы нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге Советының «Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлегенә Жәмәгать тыңлауларын үткәрү буенча Нигезләмә турында» 2012 елның 14 ноябрендәге 13 номерлы карапы үз көчен югалткан дип танылсын.
3. Әлеге карап Аксубай муниципаль районы Интернет чөлтәрендә рәсми сайтта урнаштыру юлы белән игълан ителергә тиеш <http://aksabayevo.tatarstan.ru/> һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru/>, һәм ул рәсми рәвештә игълан ителгәннән соң үз көченә керә.

Аксубай муниципаль районы
Шәрбән авыл жирлеге башлыгы

Д.А.Шәрифуллин

Күшүмтә
Аксубай муниципаль районы
Шәрбән авыл жирлеге
Советы Каарына
№ 56 07.05.2018ел

НИГЕЗЛӘМӘ

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1 әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясена, "Россия Федерациясендә жирле үзидара оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, Россия Федерациясенаң 29.12.2004 елгы 190-ФЗ номерлы Шәһәр төзөлеше кодексына, Россия Федерациясенаң 25.10.2001 елгы 136-ФЗ номерлы Жир кодексына, Шәрбән авыл жирлеге Уставына ярашлы эшләндә Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы, һәм Россия Федерациясе граждандарының жирле үзидарәне жәмәгать тыңлауларында катнашып гамәлгә ашигура Россия Федерациясе Конституциясендә билгеләнгән хокуқын гамәлгә ашигура юнәлдерелгән һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге территориясендә (алга таба - торак пункт) Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели.

2. Төп тәшенчәләр

2.1. Бу положениедә тубәндәгә тәшенчәләр кулланыла:

жәмәгать тыңлаулары жирлек халкының жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүдә жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектларын тикшеру юлы белән турыйдан-турый Катнашу формасы;

халык тыңлауларын оештыру-халык тыңлауларын үткәру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүгә, муниципаль хокукий акт проекты белән алдан танышуга, халык тыңлауларында катнашуны тәэмин итүче башка чараларга, халык тыңлаулары нәтиҗәләрен игълан итүгә юнәлдерелгән эшчәнлек;

ачык тыңлаулар үткәру инициаторлары - торак пункт халкы, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге Советы (алга таба-торак пункт Советы), Шәрбән авыл жирлеге башлыгы (алга таба-торак пункт башлыгы);

ачык тыңлауларда катнашучылар - жирлек халкы, граждандарының инициатив төркеме вәкилләре, жирлек Советы депутатлары, жирлек башлыгы, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты вазыйфа затлары (алга таба - жирлек башкарма комитеты), ачык тыңлаулар үткәру ечен жәләп ителгән белгечләр;

3. Халык тыңлауларын үткәрү максатлары

3.1. Халык тыңлаулары:

1) Россия Федерациясе граждандарының жирле үзидарәне гамәлгә ашигу хокуқын жәмәгать тыңлауларында катнашу юлы белән гамәлгә ашигу;

2) жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар әзерләгәндә һәм кабул иткәндә жирлек халкының мәнфәгатьләрен һәм ачыктыгын тәэмин итү;

3) жирле үзидарә органнары тарафиыннан тиешле каралар кабул итүнө күздә тоткан ин мөһим мәсьәләләр турында халкыны мәгълүматлаштыру;

4) жәмәгать тыңлауларын чыгарылган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау;

5) жирле үзидарә органнары һәм торак пункт халкы арасында үзәр анилашуга ярдәм итү;

6) жирле үзидарә органнары тарафиынан ачык тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль хокукий актлар проектлары буенча каралар кабул итү ечен тәкъдимнәр (тәкъдимнәр) әзерләү.

4. Халык тыңлауларының бурычлары

4.1. Халык тыңлауларының бурычлары булып:

1) жирлек халкына муниципаль хокукий актлар проектлары, шулай ук ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр турында тулы һәм төгәл мәгълүмат житкәрү;

2) муниципаль хокукий актлар проектлары һәм ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жирлек халкының фикерен тикшеру һәм ачыклау;

3) муниципаль хокукий актларын карала торган проектларына, шулай ук ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләргә жирлек халкының мәнәсәбәтен бәяләү;

4) жирлек халкының мәнфәгательләренә кагылган жирле үзидарә органнары үткәргән мөһим чаралар буенча жирлек халкы языннан тәкъдимнәрне һәм тәкъдимнәрне ачыклау.

5) жир участоклары һәм капиталь тезелеш объектларының хокук ияләре булган физик һәм юридик затларын тәкъдимнәрен һәм тәкъдимнәрен ачыклау.

5. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү принциплары

5.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыруның һәм үткәрунен төп принциплары булып: Законлылык, гарантиялелек, иреклелек, ачыктык, мәгълүматлылык тора.

5.2. Торак пункт халкына федераль законнар, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге Уставы (алга таба - торак пункт уставы), әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә ачык тыңлауларда тоткарлыксыз катнашу гарантияләнә.

5.3. Жәмәгать тыңлаулырында катнашу ирекле рөвештә башкарыла. Беркем дә авыл халқын жәмәгать тыңлаулырында катнашырга мәжбүр итәрә яки катнашудан баш тартыра хокуклы туғел.

5.4. Жәмәгать тыңлаулыры ачық итеп үткәрелә. Нәрбер авыл кешесе жәмәгать тыңлаулыры уздырылған көн, вакыт, урын, жәмәгать тыңлаулырының чыгарыла торған мәсъләләр түрүнде белергә хокуклы.

6. Жәмәгать тыңлаулырының чыгарыла торған сораулар

6.1. Жәмәгать тыңлаулыры жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында кабул ителе торған норматив хокукый актларның телеса нинди проектлары буенча үткәрелергә мөмкін.

6.2. Жәмәгать тыңлаулырында мәжбүри рөвештә:

1) жирлек уставы проекты, шулада ук алғе устава үзгәрешләр көртү һәм естәмәләр көртү түрүнде муниципаль хокукый акт проекты, жирлек уставына үзгәрешләр бары тик жирлек уставына беркетелә торған жирле эхемияттәге мәсъәләләрне һәм аларны ҳәл итү буенча вәкаләтләрне Россия Федерациясесе Конституциясена, федераль законнарага түрү китеү мактасларында гына көртелә торған очраклардан тыш;

2) жирлек бюджеты проекти һәм анын үтәлеше түрүнде хисап;

3) генераль планнан проекtlары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекtlары, территорияне плannаштыру проекtlары, территорияләрне чиқлау проекtlары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проекtlары, күрсәтләнгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр көртүне кузда тоткан проекtlар, жир кишишлекен яки капиталь төзелеш объектыны шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү түрүнде карап проекtlары, чик параметрлардан тайпилуга рөхсәт бири түрүнде карап проекtlары буенча рөхсәт ителгән төзелеш, капиталь төзелеш объектларын реконструкциялау, жир кишишлекләрнән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен жирдән файдалану һәм төзелешнен расланган кагыйдәләре булмагандан башка төр файдалануға үзгәрту мәсъәләләрне буенча жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулыры үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәү тәртибе авыл жирлек Уставы һәм (яки) шәһәр төзелеше эшчәнлеге түрүндагы закон нигеззәмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә;

4) "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнде" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясына ярашлы рөвештә, торак пунктны үзгәртеп кору түрүнде сораулар жирлек халқын тавыш бири юлы белән яки гражданнар жыларында белдерелгән ризалык алу таләп ителе;

5) муниципаль берәмлекнен социаль-икътисади үсесе стратегиясе проекты;

6) 6.2 пунктында күрсәтләнгән проекtlар һәм мәсъәләләр буенча ачық тыңлаулыры оештыру һәм үткәү тәртибе, авыл жирлек Уставы һәм (яки) жирлек Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халқына Жәмәгать тыңлаулырын үткәү вакыты һәм урыны түрүнде алдан ҳәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан танышуны, муниципаль берәмлек халқын җәмәгать тыңлаулырында тыңлаулырын тәэмин итүче башка چараларны, кабул итеген карапларны мотивацияле нигезләүне дә көртеп, җәмәгать тыңлаулырында нәтижәләрен бастирып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

7. Жәмәгать тыңлаулырында катнашу

7.1. Жәмәгать тыңлаулырында катнашу хокуына торак пункт территориясендә дайими яки қубесенчә яшәүче һәм жәмәгать тыңлаулырында үзидырылған вакытта 18 яшька житкән гражданнар, шулай ук юридик затлар, территориаль ижтимагый үзидарә органнары ия, аларның мәнфәгатыләре билгеләнгән эшчәнлеккә яки кабул итеген документларга кагыла.

7.2. Жәмәгать тыңлаулырында катнашучылар Жәмәгать тыңлаулырын үткәруне билгеләгән органга, аларны жәмәгать тыңлаулырында үзидырылған конға кадәр жәмәгать тыңлаулырын протоколына көртү очен, фикер алышу мәсъәләләрнән кагылыши үз язма тәкъдимнәрен һәм искормаләрен тәкъдим итәрә хокуклы.

7.3. Ачық тыңлауларга жирлек территориясендә яшәүче гражданнар һәм аларның вәкилләре; жирлек территориясендә урнашкан оештыру-хокукый формасына һәм милек формаларына бәйсез рөвештә предприятиеләр, оешма учреждениеләре вәкилләре; ижтимагый берләшмәләр һәм башка коммерцияле булмаган оешмалар, территориаль ижтимагый үзидарә органнары вәкилләре чакырыла, әгер билгеләнгән эшчөнлек аларның законлы мәнфәгатыләрнән кагылса яки аларның яшәү яки урнашу территориясена йогынты ясый алса. Жәмәгать тыңлаулырында катнашу очен бәйсез эксперплар, массакүләм мәгълүмат چаралары вәкилләре чакырылыпта мөмкін.

Халык тыңлаулары торак пункт территориясендә үткәрелә.

7.4. Әгер шартлы рөвештә рөхсәт итеген жир кишишлекен яки капиталь төзелеш объектыны куллану әйләнә-тире мохиткә тискәре йогынты ясарға мөмкін икан, жәмәгать тыңлаулыры мондый тискәре йогынты куркынчы янаган жир кишишлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары хокук ияләре катнашында үткәрелә.

7.5. Территорияне плannаштыру проекты һәм территорияне чиқлау проекты буенча ачық тыңлаулар аның плannаштыру проекты һәм чиқлау проекты әзерләнә торған территориядә яшәүче гражданнар, күрсәтләнгән территориядә урнашкан жир кишишлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары хокук ияләре, мондый проекtlарны гамәлгә ашыру белән байле законы мәнфәгатыләре бозылыша мөмкін булган затлар катнашында үткәрелә.

7.6. Әгер жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр көртү капиталь төзелешнен аерым объектыны урнаштыру яки реконструкциялау белән байле булса, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр көртү буенча ачық тыңлаулар мондый объектны урнаштыру яки реконструкциялау очен плannаштырылған территория чиқләрендә һәм мондый объект очен билгеләнгән территорияларне куллануның аерым шартлары булган зона чиқләрендә үткәрелә.

8. Халык тыңлаулары инициативасы

8.1. Халык тыңлаулары халық, поселок советы яки поселок башшығы инициативасы буенча үткәрелә.

8.2. Авыл жирлеге башшығы инициативасы буенча халык тыңлауларын үткәрү авыл жирлеге башшығының халык тыңлауларын билгеләү түрнендагы каары рәвшенендә рәсмиләштерелә.

8.3. Жирлек Советы инициативасы буенча халык тыңлауларын үткәрү авыл жирлеге Советының халык тыңлауларын билгеләү түрнендагы каары рәвшенендә рәсмиләштерелә.

8.4. Россия Федерациясенең һәр гражданы яки муниципаль район территориясендә яшәүче, Россия Федерациясенең сайлау хокукуна ия булган гражданнар төркеме жирлек әһәмияттәге мәсьәләләр буенча ачык тыңлауларны башлап жиберү өчен 18 яшькә житкән 30 кешедән ким булмаган инициатив төркем(алга таба-инициатив төркем) төзиләр.

Инициатив төркем оештыру түрнендагы каарны аның әгъзалары жыелышта кабул итә һәм протокол белән рәсмиләштерелә. Инициатив төркемдә һәр торак пунктның 5 кешедән ким булмаган халкы булырга тиеш. Протоколда ачык тыңлауларга чыгару планлаштырылган мәсьәләләр курсателә, шулай ук инициатив төркем әгъзалары санала.

8.5. Жирлек халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар билгеләү мәсьәләсен карау өчен аның инициаторлары жирлек Советына алеге Нигезләмәгә N 1 күшүмтасы буенча форма буенча гариза жиберәләр, ул үз эченә алырга тиеш:

1) жәмәгать тыңлауларына чыгару өчен тәкъдим ителгән муниципаль хокукий акт проекти;

2) алеге Нигезләмәгә N 2 күшүмтасы буенча форма буенча инициатив төркем Исимлеге;

3) гражданнарның инициатив төркемен булдыру түрнендагы протокол.

8.6. Гражданнарның инициатив төркеме тарафыннан кертелгән Жәмәгать тыңлауларын билгеләү түрнендагы гариза жирлек Советы утырышында регламент нигезендә карала.

8.7. Жирлек советы инициатив төркем тарафыннан бирелгән документларны карау нәтижәләре буенча күпчелек тавыш белән Жәмәгать тыңлауларын билгеләү түрнендагы Карап кабул итә яки аларны билгеләудән нигезле рәвшештә баш тарта.

9. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү тәртибе

9.1. Халык яки поселок Советы инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар поселок Советы тарафыннан билгеләнә, э поселок башшығы инициативасы буенча поселок башшығы тарафыннан билгеләнә.

Әлеге Положениенең 6.2 пунктында курсателгән очракларда, жәмәгать тыңлаулары поселок Советы тарафыннан билгеләнә.

9.2. Жирлек Советы каары, жирлек башшығының ачык тыңлаулар билгеләү түрнендагы каары, әгәр гамәлдәгә законнарда башка среклар каралмаган булса, мәсьәләне ачык тыңлауларда карау датасына кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

9.3. Жирлек Советы каарында, жирлек башшығының Жәмәгать тыңлауларын билгеләү түрнендагы каарында: халык тыңлаулары инициаторлары түрнендагы мәгълүмат;

жәмәгать тыңлаулары темасы (сораулар, муниципаль хокукий акт проектиның исеме, жәмәгать тыңлауларына чыгарыла);

тиктешрә торган мәсьәлә буенча жәмәгать тыңлауларында катнашуучыларның тәкъдимнәр һәм киңәшләр бирү вакыты;

муниципаль хокукий акт проекти буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр жиберелгән вакыт, урын;

жәмәгать тыңлауларын уздырылган көн, вакыт, урын.

9.4. Жирлек Советы каары, жирлек башшығының халык тыңлауларын билгеләү түрнендагы каары рәсми рәвшештә халык тыңлауларын уздырылганчы 7 көннән дә соңга калмыйча игълан ителергә тиеш. Рәсми рәвшештә шулай ук ачык тыңлауларда карау өчен тәкъдим ителгән каар проекти буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе түрнендагы мәгълүмат та игълан ителергә тиеш.

9.5. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү түрнендагы норматив акт белән бергә, жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган муниципаль хокукий акт проекти (муниципаль хокукий акт проекти ачык тыңлауларга чыгарылган очракта) игълан ителергә тиеш.

9.6. Жәмәгать тыңлауларын үткәрү түрнендагы Карап (Карап) игълан ителеңнән бирле, аларнын катнашуучылары Жәмәгать тыңлауларын үткәрү вакыты һәм урыны түрнендагы хәбәр ителең дип санала.

10. Халык тыңлауларын оештыру (әзерләү) тәртибе

10.1. Әгәр жәмәгать тыңлаулары жирлек Советы, жирлек башшығы тарафыннан билгеләнә икән, Жәмәгать тыңлауларын үткәрүне матди-техник, оештыру һәм мәгълүмати тәэмин иту жирлек башшығына яки рәсми рәвшештә ул вәкаләттә кешегә йөкләнә.

10.2. Жәмәгать тыңлауларын әзерләү һәм үткәрү чыгымнары жирлек бюджеты акчаларыннан башкарыла.

10.3. Халык тыңлауларын оештыручы:

1) жәмәгать тыңлаулары көн тәртибен әзерли һәм раслый;

2) жирлек үзидаре органинарнын ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләргә кагылышлы мәгълүмат һәм документлар сорый;

3) протоколны алып бару һәм төзү өчен жәмәгать тыңлаулары секретаре билгели;

4) Жәмәгать тыңлауларында катнашуучыларны терки, гражданнардан һәм эксперталардан жәмәгать тыңлаулары кысаларында чыгыш ясау өчен гаризалар кабул итә;

5) докладчыларны (содокладчыларны) билгели;

6) жәмәгать тыңлауларында чыгыш ясау тәртибен билгели;

- 7) муниципаль район халкынын халык тыңлауларына чыгарыла торған мәсъәләләр буенча гражданнардан һәм экспертлардан килгән тәқъдимнәрне һәм тәқъдимнәрне игълан итә;
- 8) халык тыңлауларында тарату очен бердәм документ төзи, анда барлық килгән тәқъдимнәр аларны көрткән кешеләрне күрсәтеп бирелә;
- 9) халык тыңлауларын үткәру вакыты һәм урыны түрүнде гражданнарга мәғлұмат бире;
- 10) Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның тавыш бириүләрен оештыра;
- 11) жәмәгать тыңлаулары нәтижәләрен билгели;
- 12) тәқъдимнәрден торған йомгаклау документы проектын әзерли һәм аны халықка житкерүне тәэммин итә;
- 13) күелгән мәсъәләне тикшеру буенча ачык тыңлауларда қабул ителгән тәқъдимнәрне һәм тәқъдимнәрне рәсмиләштерүне оештыра һәм аларны Жәмәгать тыңлауларын билгеләгән поселок советына яки поселок башлыгына тапшыра.
- 10.5. Жәмәгать тыңлауларын жирлек башлыгы яки рәсми рәвештә аларга вәкаләтле кеше алып бара.
- 10.6. Халык тыңлауларын үткәру вакыты, аларны үткәру вакыты һәм урыны түрүнде жирлек халкына хәбәр ителгәннән алып, ачык тыңлаулар нәтижәләре түрүнде нәтижә рәсми рәвештә игълан ителгән көнгә кадәр 3 айдан алтынан була алмай, Россия Федерациясы Шәһәр төзелеше кодексында каралған очраклардан тыш.
- 10.7. Шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсъәләләре буенча ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру Россия Федерациясы Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.
- 11. Халык тыңлауларын үткәру**
- 11.1. Жәмәгать тыңлаулары эш көннәрендә үткәрелә, бәйрәм көннәрендә халык тыңлауларын үткәру рәхсәт ителмә.
- 11.2. Жәмәгать тыңлауларын ачу алдыннан бер сәгат дәвамында Жәмәгать тыңлауларын оештыручылар тарафыннан жәмәгать тыңлауларында катнашучыларны теркәү үткәрелә, анда катнашучының фамилиясе, исеме, этикесиңе исеме, теркәлү адреси (паспорт яки башка документлар нигезендә, ул жирлек территорияндә дайими яшәүне раслый) күрсәтөлә.
- 11.3. Ачык тыңлауларда рәислек итүче ачык тыңлаулар ача һәм ачык тыңлаулар мәсъәләләре исемлеген, оештыручының ачык тыңлаулар үткәру тәртибе буенча тәқъдимнәрен игълан итә, узен һәм секретарыны тәқъдим итә, ачык тыңлаулар үткәру инициаторларын күрсәтә. Секретарь алеге Нигезләмәгә N 3 күшымтасы буенча форма буенча ачык тыңлаулар протоколын алып бара.
- 11.4. Жәмәгать тыңлауларында түбәндәгे Эш регламенты билгеләнә:
- төп доклад очен вакыт 30 минут эчендә бирелә;
- содокладлар очен 10 минутка кадәр;
- доклад һәм содоклад буенча сорауларны тикшеру очен 60 минутка кадәр;
- бәхәсләрдә чыгыш ясау очен 5 минутка кадәр.
- 11.5. Жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче Жәмәгать тыңлауларын үткәру тәртибен үтәүне тәэммин итә. Бәхәсләрнә ачу очен, жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче, аларның тәқъдимнәре керу тәртибенде, жәмәгать тыңлауларында катнашучыларға сүз бирә. Эгәр дә жәмәгать тыңлауларында чыгыш ясаучы чыгыш ясау очен регламенттә билгеләнген вакыттан артын китсө яки фикер алышу мәсъәләсінән читкә тайпылса, жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче чыгыш ясаучыга кисетү ясарға, ә кисетү исәпкә алынмаса чыгышыны тұктатырга хокуклы. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның һәрбересе асылда бер үк мәсъәлә буенча бер тапкыр чыгыш ясый. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның кабат чыгышлары бары тик рәислек итүченен рәхсәт белән генә рәхсәт ителә.
- Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар, рәислек итүченен рәхсәтеннән башка, жәмәгать тыңлауларында чыгыш ясау хокукуна ия түгел. Югарыда күрсәтләнгән талапларнан бозған һәм жәмәгать тыңлауларында тәртипне бозған жәмәгать тыңлауларында катнашучылар, жәмәгать тыңлауларында рәислек итүчене кисәткәннән соң, жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның кабат чыгышларында чыгарылған мәмкін.
- 11.6. Чыгыш ясау хокуку алган жәмәгать тыңлауларында катнашучылар булып чыгыш ясаучылар сыйфатында теркәлгән һәм (яки) жәмәгать тыңлаулары мәсъәләләре буенча үз тәқъдимнәрен һәм тәқъдимнәрен халык тыңлауларында чыгарылған көнгә кадәр 3 эш көннәннан дә сонға калмычча язма рәвештә көрткән кешеләр тора.
- 11.7. Башка жәмәгать тыңлауларында катнашучыларға чыгыш ясаучы буларап теркәлгәннәрдән тыш, рәислек итүче жәмәгать тыңлауларында да чыгыш ясау хокуку бирә ала. Тыңлауларда чыгыш ясарға теләүчеләр бары тик рәислек итүченен рәхсәт белән генә сүз ала.
- 11.8. Жәмәгать тыңлауларында оештыручылар жәмәгать тыңлауларында катнашырга теләүчеләргә жәмәгать тыңлауларында үткәрелә торған бинага киртәсез керүне тәэммин итәргә тиеш.
- 11.9. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның чыгышлары тәмамланғач (яки бирелгән вакыт узгач), жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче аларга тегәләүчө сораулар һәм сорауларға жавап бирү очен өстәмә вакыт бирергә мөмкінлек бира.
- 11.10. Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар үз тәқъдимнәрен төшерергә һәм (яки) башка жәмәгать тыңлауларында катнашучылар тәқъдим иткән тәқъдимнәрге күшүләрга хокуклы.
- 11.11. Жәмәгать тыңлауларын үткәру нәтижәләрне буенча, алеге Нигезләмәгә 4 ичесиңе күшымтасы нигезендә, жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре түрүнде нәтижә рәвешендә рәсмиләштерелгән, жирлекнен вәкиллекле органына яки жирлек башлыгына тәқъдимнәр (тәқъдимнәр) қабул ителә.
- Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре түрүнде нәтижә ачык тавыш бирү юлы белән жәмәгать тыңлауларында теркәлгән катнашучылар санының гади күпчелек тавышлары белән қабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кешенен

бер тавышы бар, ул аны тыңлаулар қысаларында эшләнгән кинәшләрне исәпкә алып, Экспертлар тәкъдим иткән жирле әһәмияттеге мәсъәләне хәл итүнен барлық варианtlарын кире каккан очракта, Жәмәгать тыңлауларын оештыручи, айтелгән искармәләрне һәм тәкъдимнәрне исәпкә алып, тыңлауларда билгеләнгән вакыт эченде йомгаклау карарын эшләп бетера. Яңартылган карар (каарлар) кабат жәмәгать тыңлауларын чыгарыла. Жирле әһәмияттеге мәсъәлаләр буенча естәмә жәмәгать тыңлаулары саны чикләнми.

11.12. Жәмәгать тыңлаулары протоколы жәмәгать тыңлауларын уздырылган көннә алып 5 эш көне эченде рәсмиләштерелә. Протоколда тыңлауларда катнашучыларының тыңлаулар барышында әйтелгән фикерләре һәм позицияләре мәжбүри рәвештә чагылдырылырга тиеш. Жәмәгать тыңлаулары протоколына жәмәгать тыңлауларында рәислек итүчө һәм секретарь күз күя.

11.13. Жәмәгать тыңлаулары уздырылмаган дил санала:

әгәр дә жәмәгать тыңлауларында катнашучылар аларны үткәру өчен билгеләнгән көнне, вакытта һәм урында кильмәсәләр яки жәмәгать тыңлауларында катнашучылардан фикер алышуга күелган мәсъәләнен асылы буенча тәкъдимнәр һәм кинәшләр кильмәс;

әгәр аларда хокуклары һәм мәнфәгатында ачык тыңлауларда каралған мәсъәләләргә кагылған торак пункт халкы катнашмаган булса;

жирлек халкына һәм жәмәгать тыңлауларында катнашучыларга жәмәгать тыңлаулары үткәру турында тиешенчә мәгълүмат бирелмәгән очракта.

11.14. Кабат тыңлаулар датасын билгеләү турында карар Жәмәгать тыңлауларын үткәруне оештыручи тарафыннан З көн эченде кабул ителе.

Законлы мәнфәгатында кагылған кешеләргә кабаттан жәмәгать тыңлаулары үткәру өчен язма хәберләр жиберелә.

Кабат Жәмәгать тыңлауларын үткәру турында мәгълүматны алеге положениедә билгеләнгән тәртиптә Жәмәгать тыңлауларын үткәруне оештыручи тәсмин итә.

12. Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре

12.1. Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре буенча халық тыңлауларын үткәруне оештыручи 5 эш көне дәвамында жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында нәтижә ясый һәм аны рәсми рәвештә игълан итә.

12.2. Жәмәгать тыңлаулары қысаларында кабул итегендә йомгаклау документы жирле үзидарә органнары һәм вазифа затлары өчен тәкъдим итү харәктеринде.

12.3. Жирлек Советы үткәргөн тыңлаулар нәтижәләре турында нәтижә нигезендә әзерләнгән жирлек Советы карары проекты жирлек советының чираттагы утырышының көн тәртибенә көртеле.

12.4. Жирлек Советы утырышында аның Рәисе (яки башка вәкаләтле зат) ачык тыңлаулар нәтижәләре турында хәбер итә.

12.5. Жирлек башлыгы 15 эш көне дәвамында жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турындагы нәтижәне карый һәм тиешле муниципаль хокукий акт әзерләү турында Карап кабул итә.

12.6. Кабул итегендә карар жирлек Советы, жирлек башлыгы карары, жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында нәтижә нигезендә әзерләнгән, билгеләнгән тәртиптә расми рәвештә игълан ителергә тиеш.

12.7. Жәмәгать тыңлаулары материаллары З елдан да ким булмаска тиеш, алар жирлек советында һәм жирлекнен башкарма комитетинде сакланырга тиеш, ә бу срок тәмамланғач, билгеләнгән тәртиптә архивка саклауга тапшырыла.

12.8. Гражданнар ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча кабул итегендә карарларны Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә шикаять итәргә хокуклы.

13. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру процедурасын бозған очен түрәләрнен жаваплылығы

13.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрунен каралған тәртибен бозған вазифа затлар гамәлдәге закон нигезендә жаваплылыкка тартыла.

кушымта N 1
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Шәрбән авыл жирлеге территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында Нигезләмәгә

ГАРИЗА

халық тыңлауларын билгеләү турында

Без, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл
жирлеге территориясендә яшәүче, сайлау хокуқына ия һәм 18 яшкә житкән Россия
Федерациясе
гражданнары,

(Жирлек советы, жирлек башлыгы, күрсәтергә кирәк)
муниципаль хокукий акт проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында

(муниципаль хокукий акт проекты төренен исеме һәм исеме күрсәтелә)
Бу мәрәҗәгатькә түбәндәге документларны күшабыз:

- 1) муниципаль хокукий акт проекты,
халық тыңлаулары;
- 2) инициатив төркем Иsemлеге;
- 3) гражданнарның инициатив төркемен булдыру турында протокол

кушымта N 2
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Шәрбән авыл жирлеге территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында Нигезләмәгә

ИСЕМЛЕК

инициатив төркем

Без, түбәндәге имзалаучылар, Жәмәгать тыңлауларын түбәндәге сорau буенча
үткәрүне хуплыбыз

:

N п/п	Инициатив төркем әгъзасының фамилиясе, исеме, этисенең исеме һәм туган көне	Яшәү урныны адресы	Элемтә телефонны номеры	Паспорт яки паспортны алыштыруч ы документ сериясе, номеры һәм датасы	Шәхси имза

кушымта N 3
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Шәрбән авыл жирлеге территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында Нигезләмәгә

БЕРКЕТМӘ
халық тыңлаулары

Жәмәгать тыңлаулары протоколы N _____ 20__ г.

Сорая буенча

Халық тыңлауларын үткәрү инициаторы _____

Халық тыңлаулары үткәрү турында хәбәр итү көне _____

Жәмәгать тыңлаулары уздыру урыны _____

Жәмәгать тыңлаулары башланган вакыт

Жәмәгать тыңлаулары беткән вакыт

Тәкъдимнәр

һәм

искәрмәләр

Рәислек итүче
жәмәгать тыңлауларында _____
(имзасы) _____ (Ф. и. о.)

Жәмәгать тыңлаулары секретаре _____
(имза) _____
(Ф. И. О.)

кушымта N 4
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Шәрбән авыл жирлеге территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү
тәртибе турында Нигезләмәгә

НӘТИЖӘ
халық тыңлаулары нәтижәләре турында
" 20 ел.

Жәмәгать тыңлаулары билгеләнгән:

- Жәмәгать тыңлаулары мәсьәләсе:
1. _____
2. _____

Халық тыңлауларында катнашучыларның
тәкъдимнәре

тәкъдимнәр буенча тавыш
биры турында мәғьлүмат

N п/п кабул ителгән
п/п

N п/п
кабул
ителгә (кире кагылган)
н

1.
2.
3.

Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре буенча нәтижә _____

Рәислек итүче
жәмәгать тыңлауларында _____
(имза) _____
(Ф. И. О.)
Жәмәгать тыңлаулары секретаре _____
(имза) _____

Аксубай муниципаль районы
Шәрбән авыл жирлеге башлыгы

Д.А.Шәрифуллин